

Översyn av Nyckelvikens korttidsboende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Nyckelvikens korttidsboende har under flera år visat ekonomiskt underskott. De senaste åren har checkintäkterna minskat snabbt och åtgärder krävs för att få ekonomin i balans. Verksamheten är svår att planera och förutse då kunderna har mycket varierande behov och att schemalaggningen av deras vistelser måste anpassas för att skapa grupper som är trygga och säkra samtidigt som de är attraktiva.

Flera parallella åtgärder undersöks för att om möjligt kunna driva korttidsboende med ekonomi i balans och för att lyckas behöver ett flertal falla väl ut. För en del kunder med omfattande stödbehov är Nyckelviken det enda alternativet som ligger i Nacka.

Ärendet

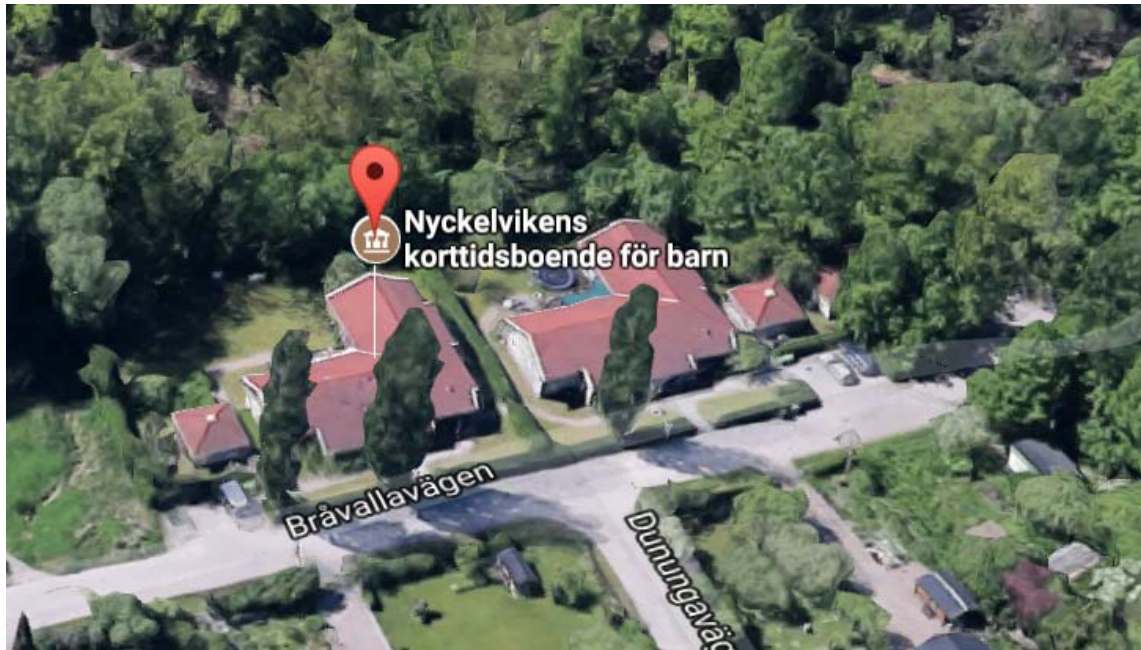
Detta ärende beskriver det pågående arbetet för att utveckla korttidsboendet i Nyckelviken till att bli lönsamt på kort och lång sikt.

Bakgrund

Korttidsvistelse innebär att en person med funktionsnedsättning tillfälligt vistas på korttidshem, hos en korttidsfamilj eller i lägerverksamhet. Syftet enligt auktorisationskraven är att ge möjlighet till rekreation och miljöombyte. Korttidsvistelsen kan också vara ett tillfälle till avlösning för anhöriga och familjehem. Vid korttidsvistelse ska den enskilde kunna fortsätta med sina dagliga aktiviteter, i barnomsorg, skola, korttidstillsyn och daglig verksamhet. Korttidsvistelse kan beviljas till personer med stora stödbehov. Socialnämnden ansvarar för kundvalet och beslut om rätt till korttidsvistelse fattas av enheten för funktionsnedsättning.

Välfärd samhällsservice har bedrivit korttidsboende som en del av Omsorg- och assistansverksamheten i egen regi sedan 90-talet. Välfärd samhällsservice är en av totalt 13 anordnare inom kundvalet. Verksamheten bedrivs i två boenden med vardera fem platser i

Nyckelviken. Verksamheten vänder sig till barn och ungdomar med funktionsnedsättning till exempel utvecklingsstörning, neuropsykiatriska diagnoser, autism och autismliknande tillstånd som behöver få miljöombyte och upplevelser tillsammans med andra unga.

Verksamheten har enligt de undersökningar som gjorts nöjda kunder som stannar länge i verksamheten. Medarbetarna har relevant kompetens för uppdraget och trivs enligt medarbetarundersökningen med sina uppdrag.

I och med att de kunder som har behov av korttidsboende ofta har omfattande och diversifierade behov av stöd krävs hög grad av verksamhetsanpassning. En del behöver väldigt lugna miljöer, några behöver strikta rutiner och få förändringar medan andra vill ha fart och fläkt och har kanske svårt att sitta stilla. Många kunder har begränsade möjligheter att förflytta sig själva och behöver både hjälpmedel och mycket personlig hjälp för att klara vardagen. Det är en utmaning att möta dessa behov i och med att de som vid ett givet tillfälle ska bo på kortis måste matchas för att säkerställa att de fungerar tillsammans på ett för alla tryggt och trevligt sätt. Exempelvis är det olämpligt att i samma grupp ha utåtagerande ungdomar och mindre barn eller jämnåriga med stort behov av lugn och tystnad.

Nyckelvikens korttidsboende erbjuder även kollovistelse under sommaren och vissa skollov. Då erbjuds en sammanhängande vistelse på 7-10 dagar med roliga aktiviteter och dagsutflykter. Kunderna kan få ca 10 extradygn beviljade per år för att använda till kolloveckorna.

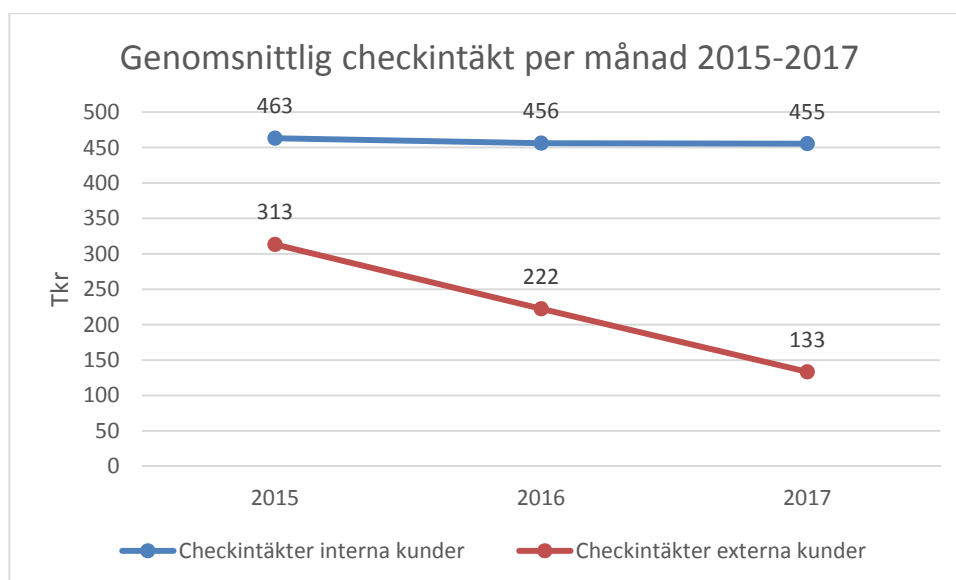
Utmaningar

Verksamheten har under flera år gått med underskott. Under 2017 har en fördjupad analys gjorts kring förutsättningarna att utveckla verksamheten för att nå en ekonomi i balans. Förutom att analysera kostnader och intäkter samt marknadens förutsättningar har även flera scenarier för utveckling och effektivisering simulerats.

Analysen visar att marknaden för korttidsboenden i Nacka kommun minskat under flera år samtidigt som konkurrensen ökar. Kunderna beviljas generellt sett färre dygns kottidsvistelse än tidigare. I dagsläget beviljas ungefär tre dygn per kund och månad, tidigare var det vanligare med hela veckor. Antalet kunder som har både omfattande fysiska och psykiska funktionsnedsättningar minskar också successivt.

Kunderna vill i hög grad förlägga sina beviljade dygn till förlängda helger samt lov. Detta innebär att boendena står tomma många vardagar och att flertalet kunder ska samsas på helgerna. Kunderna beviljas också varierat antal dygn, det varierar från två till fjorton dygn i månaden vilket ytterligare ökar komplexiteten med schemalaggningen och leder till att det inte heller på helgerna är helt fullbelagt.

Korttidsboendet i Nyckelviken har kunder från andra kommuner, bland annat Stockholm och Värmdö. Värmdö har nu egna korttidsboenden och endast fyra värmdökunder finns kvar. Detta gör att intäkterna från externa kunder minskat snabbt. Även en viss minskning av intäkter från nackakunder har skett. Intäktsminskningarna beror både på minskning av antalet kunder och minskning av antalet dygn befintliga kunder beviljas.

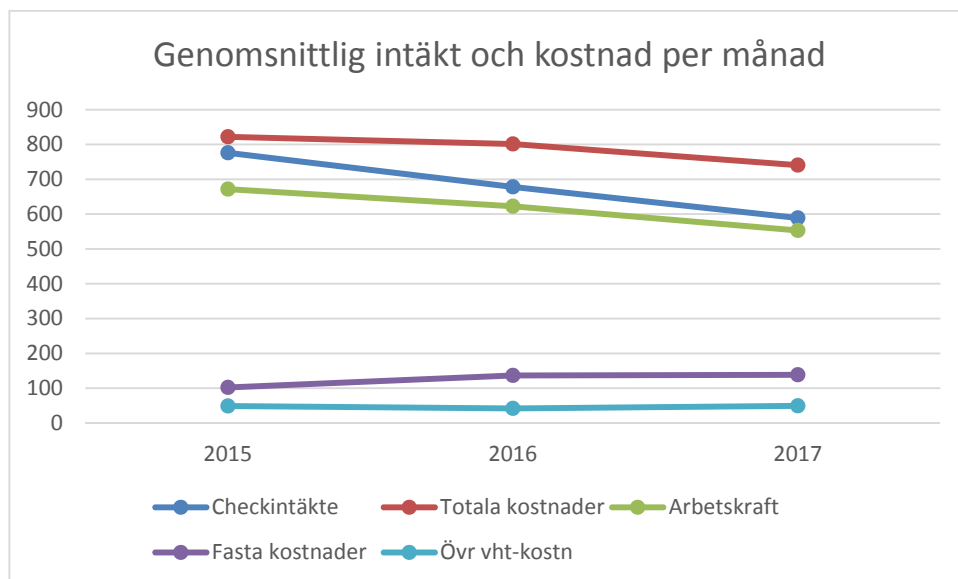

När checkintäkterna minskar sänks även behovet av arbetade timmar i viss utsträckning. Anledningarna att det inte minskar i samma takt beror på fleras saker, bland annat följande:

- Det krävs en minimibemanning för att bedriva trygg och säker verksamhet
- Andelen resurskrävande kunder ökar och checknivåerna speglar inte exakt de insatser som krävs för kunder med mer omfattande behov
- Kunderna får i minskande grad finansiering av Försäkringskassan för att ta med sina personliga assistenter
- Löneomkostnaderna är högre på helger än på vardagar
- Kunderna har rätt att med mycket kort varsel på tre dagar säga upp sin plats utan att ersättning utgår till verksamheten. Detta händer ofta efter att bemanningen är klar och verksamheten står då med övertalig personal (samt inköpt mat etc). Oftast är det inte möjligt att med kort varsel sysselsätta dem i någon annan av produktionsområdets verksamheter.

Boendena har relativt höga fasta kostnader där lokalkostnaderna dominerar. Detta beror till stor del att specialanpassningar av lokalerna i form av exempelvis hygienutrymmen och taklyftar. Eftersom boenden inte är fullbelagda är de också överdimensionerade för dagens behov.

Möjliga lösningar

Omsorg- och assistansverksamheten har de senaste åren arbetat med att öka intäkterna genom att attrahera fler kunder. Samtidigt har insatser gjorts för att hålla nere kostnaderna, till stor del med fokus på effektiv schemaläggning. Det kan nu konstateras att detta inte hjälper när den totala marknaden minskar i form av färre beviljade dygn och att Värmdös kunder nu väljer utförare inom den egna kommunen.

Nu undersöks flera möjliga förändringar och åtgärder enligt punktlistan nedan. För att nå ekonomi i balans måste flertalet av aktiviteterna och åtgärderna falla väl ut och det är fullt möjligt att det trots lyckade utfall inte räcker till. Flertalet av de möjliga åtgärderna medför omställningskostnader och samtliga kräver att Valfärd samhällsservice ansöker om och får ändrad auktorisation.

- Avgränsa korttidsboendet till bara en byggnad med fem platser för att minska antalet tomplatser
- Koncentrera öppettiderna till tider hög beläggning kan säkerställas
- Använda befintliga lokaler för andra målgrupper och uppdrag då de står tomma
- Flytta korttidsboendet till nya lokaler som är billigare och bättre anpassade
- I samspel med enheten för funktionsnedsättning utveckla ett nytt uppdrag för kunder med omfattande behov av stöd
- Verka för auktorisationskraven uppdateras, bland annat vad gäller villkoren då kunderna med kort varsel avstår bokade platser och ökad ersättning för helger
- Reviderad ersättning vid inskolning av möjliga nya kunder
- Möjligt uppdrag att ha beredskap för akutplatser
- Möjligt uppdrag att erbjuda kortis för vuxna
- Utveckling av kolloversamheten

Ekonomiska konsekvenser

För att ha en ekonomi i balans för Omsorgs- och assistansverksamheten måste en lösning för korttidsverksamheten komma på plats omgående. Om det inte går att ställa om verksamheten kan den behöva läggas ner. En eventuell nedläggning kommer att leda till omställningskostnader för lokaler och inventarier som ska avvecklas.

För Nacka kommun är det möjligt att kostnaderna för de kunder som har stora omvårdnadsbehov kommer att öka då det finns få utförare som erbjuder korttidsvistelse till dessa kundgrupper och att det de som finns medför långa resor för kunderna.

Konsekvenser för barn

Nyckelvikens korttidsboende vänder sig till barn och unga. För flera av nuvarande kunder med mindre omfattande funktionsnedsättningar finns goda möjligheter att hitta en ny utförare vid en eventuell nedläggning. För de med mer omfattande omvårdnadsbehov finns endast ett alternativ vilket ligger i Ösmo, Nynäshamn. För många kan omställningen bli väldigt svår och krävande.

Anette Böe
Produktionsdirektör
Välfärd samhällsservice

Henrik Feldhusen
Biträdande produktionsdirektör
Välfärd samhällsservice